

Nota zienswijzen omgevingsvisie Ridderkerk

De ontwerp omgevingsvisie en de omgevingseffectrapportage (OER) hebben van vrijdag 25 april tot en met donderdag 5 juni 2025 ter inzage gelegen. In die periode zijn 14 zienswijzen (waaronder 2 inhoudelijk exact dezelfde zienswijzen, maar afzonderlijk ingediend door twee indieners) ingediend. Waar van toepassing, is een zienswijze geanonimiseerd (indien geen sprake is van een overlegpartner):

1. Stichting Het Huys ten Donck;
2. Platform Wonen in Bolnes (2 indieners, geanonimiseerd);
3. Provincie Zuid-Holland;
4. Waterschap Hollandse Delta (WSHD);
5. OASEN Drinkwater;
6. Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat;
7. Beleidsplatform Natuur, Milieu en Duurzaamheid te Ridderkerk;
8. Cumela Brancheorganisatie voor groen, grond en infra;
9. Gemeente Barendrecht;
10. Geanonimiseerd;
11. Wijkoverleg West, Werkgroep Lucht en Geluid;
12. Geanonimiseerd;
13. AS/Kwekerij RIBO;

1. Leeswijzer

In deze nota zienswijzen zijn alle zienswijzen afzonderlijk van elkaar samengevat en beantwoord (hoofdstuk 2). In de tabellen is ook aangegeven of wijzigingen zijn doorgevoerd in de vast te stellen omgevingsvisie. Per zienswijze is vervolgens een conclusie opgenomen.

In hoofdstuk 3 zijn vervolgens de wijzigingen aangegeven die zijn doorgevoerd in de omgevingsvisie. Dat is ook gedaan in hoofdstuk 4, maar dan alleen voor de visiekaart van de omgevingsvisie. Tot slot zijn in hoofdstuk 5 de wijzigingen in het OER aangeven. In zowel hoofdstuk 3, 4 als in hoofdstuk 5 zijn wijzigingen opgenomen op basis van ingediende zienswijzen, maar zijn ook ambtshalve wijzigingen opgenomen.

2. Beantwoording zienswijzen

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
1. Stichting Het Huys ten Donck	23-5-2025	Gezamenlijke planning en ontwikkeling	1. Wij willen in dit kader onder andere met jullie: Concrete toegezegde inzet en gezamenlijke afstemming vragen om toekomstige ontwikkelingen, zoals woningbouwlocaties, groene buffers, waterberging, en energietransities, in overeenstemming te plannen en te ontwikkelen. Dit om uitvoering te garanderen binnen afzienbare tijd en de effecten op de toekomstbestendigheid van de buitenplaats voldoende mee te nemen.	Gezamenlijke afstemming vindt al plaats en zal blijven plaats vinden. Bij nieuwe ontwikkelingen is sprake van een marktinitiatief. Bij ieder marktinitiatief begeleiden wij de initiatiefnemer om de beleidsdoelen, zoals in de omgevingsvisie gesteld, te behalen. De omgevingsvisie is hierbij leidend. Ontwikkelingen die daar niet in passen, worden ook niet in behandeling genomen.
		Verkeersluwe Benedenrijweg	2. Wij willen in dit kader onder andere met jullie: De opties voor een verkeersluwe Benedenrijweg ter hoogte van de buitenplaats onderzoeken en zorgen voor een kwaliteitsimpuls aan de verbinding en uitstraling tussen het binnen- en buitendijkse deel in dit gebied. Dit om de bereikbaarheid te voet, per fiets, per auto en per boot te verbeteren en vrachtwagens uit te sluiten.	Er vindt op dit moment onderzoek plaats naar de wegcategorysering van alle wegen binnen Ridderkerk. Daarbij wordt gekeken naar de functies die aan de wegen liggen en de hoeveelheid verkeer dat op deze wegen rijdt. Op basis daarvan wordt de wegcategory van onder andere de Benedenrijweg bepaald. Aan de hand van de wegcategory en de inrichtingseisen bij de betreffende wegcategory kan worden bekeken op welke wijze de betreffende weg kan worden ingericht. Bij de voorbereiding van de werkzaamheden voor vervangen van de damwand aan de Benedenrijweg zal ook worden gekeken en afgestemd op welke wijze we invulling kunnen geven aan de geuite wens ten aanzien van uitstraling en kwaliteitsimpuls. Daarbij houden rekening met de wegcategory waarin de Benedenrijweg valt.
		Samenwerking met Rijk en Novex	3. Wij willen in dit kader onder andere met jullie: Gezamenlijk met het Rijk en Novex Zuidelijke Randstad in contact treden voor actieve medewerking aan de totstandkoming van de buitendijkse woningbouwlocatie, door belangen van andere Rijksoverheidsorganen in afweging te nemen en de gemeente en stichting actief te steunen in de gebiedsontwikkeling.	In de Visie buitengebied is opgenomen welke ontwikkelingen (met welke randvoorwaarden) wij voor ons zien voor het gebied waar de buitenplaats onderdeel van is. De Visie buitengebied is door vertaald in de omgevingsvisie. Zo lang de door u gewenste ontwikkelingen passen in de omgevingsvisie en gestelde randvoorwaarden in de Visie buitengebied, hebben wij de intentie hier aan mee werken. Een ruimtelijke procedure moet vervolgens de haalbaarheid aantonen.
		Overleg over beheer en gebruik	4. Wij willen in dit kader onder andere met jullie: Regulier overleg over beheer en gebruik (inclusief veiligheid, handhaving en communicatie) rondom de buitenplaats en de Donckse Velden met diverse beheerders en betrokkenen, en daarbij bijvoorbeeld ook Zuid-Hollands Landschap betrekken.	Bij de gesprekken over toekomstige ontwikkelingen in het gebied Polders Slikkerveer- Bolnes moet het gesprek ook gaan over de beheer- en gebruiksaspecten van de nieuw te ontwikkelen (en bestaande) natuur- en recreatiegebieden.
		Financiële steun en fondsenwerving	5. Wij willen in dit kader onder andere met jullie: Samen optrekken om bij andere overheden en mogelijk met Novex Zuidelijke Randstad gelden toegekend te krijgen ter verbetering van het gebied en juiste onderlinge inpassing van functies en OER-effecten zoveel mogelijk te mitigeren door kansen te benutten om elkaar te versterken.	We zijn als gemeente nadrukkelijk betrokken bij de NOVEX Zuidelijke Randstad. We spannen ons daarbij in om de polders Bolnes en Slikkerveer een stevige plaats in groenblauw netwerk te geven. Ook omdat de Uitvoeringsagenda NOVEX Zuidelijke Randstad voor Provincie en Rijk input vormt bij besluitvorming over de op te stellen investeringsagenda's.
		Ontwikkeling Bolnes-Zuid	6. Wij willen in dit kader onder andere met jullie: Met prioriteit Bolnes-Zuid oppakken en werken aan een erfgoed-inclusief plan met de juiste (her)inrichting en (her)bestemmingen voor de huidige agrarische, recreatieve en natuurgebieden.	Huis ten Donck valt niet in de polder Bolnes-Zuid, maar in Slikkerveer. We stellen een toekomstbeeld voor de Polders Slikkerveer-Bolnes op. De Visie buitengebied is daar de onderlegger voor. Bij het ontwikkelen van het toekomstbeeld wordt onder andere u betrokken. Dat toekomstbeeld is input voor het op te stellen

			gebiedsprogramma Bolnes-Zuid. Bolnes-Zuid is een klein onderdeel van Polders Slikkerveer-Bolnes. Het toekomstbeeld voor de hele polder kan wel als basis dienen voor het eventueel verder uitwerken en realiseren van de door u gewenste ontwikkelingen binnen de gestelde randvoorwaarden in de Visie buitengebied en de omgevingsvisie.
Gezamenlijke visie voor Polder Bolnes-Slikkerveer	7.	Wij willen in dit kader onder andere met jullie: Een gezamenlijke visie voor (de rol van de Buitenplaats in) de Polder Bolnes-Slikkerveer tot stand brengen, inclusief de Begraafplaats die een integraal onderdeel uitmaakt van de Buitenplaats, zodat hier geen onduidelijkheid meer over bestaat in de vorming van toekomstige visies en gebiedsplannen.	We gaan voor de polders Slikkerveer-Bolnes een toekomstbeeld schetsen. Het toekomstbeeld voor de hele polder kan wel als basis dienen voor het eventueel verder uitwerken en realiseren van de door u gewenste ontwikkelingen binnen de gestelde randvoorwaarden in de Visie buitengebied en de omgevingsvisie. De begraafplaats valt overigens buiten de Polder Bolnes-Slikkerveer. Hier is eerder al op gereageerd in het kader van een reactie op de Visie buitengebied.
Integratie in OER en samenwerking	8.	Wij willen in dit kader onder andere met jullie: Bovengenoemde punten en eerder ingediende visies serieus mee laten wegen en verder onderzoeken in de OER, en de kansen meenemen in een samenwerking met diverse overheden en Novex op metropoolniveau.	In de Omgevingsvisie zijn nu een aantal zaken opgenomen en onderzocht in het OER. Zoals in de beantwoording van de zienswijzen 1 tot en met 8 is aangegeven, zullen wij zeker kansen verkennen en benutten voor ontwikkelingen, die bijdragen aan de duurzame instandhouding van de buitenplaats.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de omgevingsvisie (en visiekaart) en de omgevingseffectrapportage.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
2. Platform Wonen in Bolnes Geanonimiseerd Geanonimiseerd	26-5-2025	Woningbouw	1. Het platform pleit voor woningbouw in Bolnes Zuid, omdat de woningdruk in Ridderkerk hoog is. Er zijn bijna 900 mensen aangemeld die in Ridderkerk willen (blijven) wonen. Bolnes Zuid heeft een natte, voedselarme bodem en weinig agrarische waarde, waardoor het geschikt is voor transformatie. Zonder woningbouw is een ontwikkeling tot hoogwaardig natuur- of recreatiegebied financieel nauwelijks mogelijk.	De Visie buitengebied is door de gemeenteraad vastgesteld op 15 mei 2025. In die visie is woningbouw uitgesloten. Die woningbouw blijft ook uitgesloten in de omgevingsvisie. De gemeente heeft andere wensen voor dit gebied, voor onder andere ruimte voor water, natuur, recreatie, maar ook als locatie voor de energietransitie. Inspreker heeft meerdere malen ingesproken tijdens commissievergaderingen voorafgaand aan de vaststelling van de Visie buitengebied. Ook zijn meerdere reacties ingediend op de stukken. Woningbouw is uitgesloten in Bolnes-Zuid, zoals eerder al besloten door de raad en in lijn met Motie 2024 – 83.
	2-6-2025		2. Woningbouw kan bijdragen aan koeltegebieden, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Een zorgvuldig ontworpen gebiedsontwikkeling kan ruimte bieden aan groene parken, ecologische zones en slimme wateropvang.	Zie het antwoord onder 1.
			3. Woningbouw versterkt sociale en economische vitaliteit. Het niet benutten van Bolnes Zuid voor woningbouw leidt tot vertrek van jongeren en ouderen die geen passende woonruimte kunnen vinden. Het leidt ook tot leegloop van verenigingen, sportclubs en scholen, en minder economische voorspoed voor lokale winkels en voorzieningen. Door in Bolnes Zuid te bouwen, kunnen Ridderkerkers met voorrang geholpen worden.	Zie het antwoord onder 1.
		Bijlage 1	4. Er zijn 885 leads aangemeld voor de nieuwsbrief. 687 individuen hebben het woonwensenformulier ingevuld. De meeste interesse gaat uit naar koopwoningen en huurwoningen. De meeste voorkeur voor woningtype gaat uit naar tussenwoningen, hoekwoningen en twee-onder-een-kapwoningen. De meeste geïnteresseerden zoeken een woning in de prijsklasse tot €450.000.	Zie het antwoord onder 1.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de omgevingsvisie (en visiekaart) en de omgevingseffectrapportage.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
3. Provincie Zuid-Holland	27-5-2025	De Boomgaard	1. Voor de Boomgaard is de intentie om af te wijken van het provinciale omgevingsbeleid en hier grootschalige woningbouw toe te staan. Het gebied heeft een beschermingsstatus 2, staat bekend als een groene buffer, waarbij alleen inpassen of aanpassen is toegestaan. Transformatie is niet toegestaan, iets wat een woonwijk wel is.	De gemeente is bekend dat de ontwikkeling niet past in het provinciale omgevingsbeleid. Eerder heeft de provincie al een reactie ingediend op bouwsteen 2 van de inmiddels vastgestelde Visie buitengebied (15 mei 2025). Die Visie buitengebied is vastgesteld door de raad en door vertaald naar de omgevingsvisie. Het college van de gemeente Ridderkerk is dan ook van plan om een zienswijze in te dienen op het provinciale omgevingsbeleid. Dat wil het college doen in de aankomende zienswijzeperiode van het nieuwe/geactualiseerde omgevingsbeleid van de provincie Zuid-Holland. Die eerste mogelijkheid is er van 28 oktober 2025 tot en met 8 december 2025. Dan ligt het ontwerp van het nieuwe provinciale omgevingsbeleid ter inzage. Eerder is ook tijdens een internetconsultatie van 6 tot en met 24 maart al aangegeven dat de gemeente Ridderkerk deze ontwikkelingswens heeft . De Boomgaard is namelijk een locatie die de provincie ziet als een zogenoemde 3 hectare locatie. Wij zijn inmiddels aangesloten bij de brief van Krimpenerwaard, dat het onwenselijk is dat we eigenlijk alleen maar binnenstedelijk kunnen/ mogen bouwen. Gezien de landelijke woningbouwopgave, maar ook die in Ridderkerk, is het onwenselijk om dit alleen maar binnenstedelijk op te lossen. De Boomgaard is bovendien een locatie die bijna in zijn geheel is omsloten door verstedelijking (Nieuw Reijerwaard en de toekomstige Stationstuinen in Barendrecht). Het doel van het college is om de huidige ruimtelijke kwaliteit te verbeteren, met aandacht voor onze Ridderkerkse woningbouwopgave, in combinatie met het toevoegen van toegankelijke natuur, recreatie en water. De huidige agrarische bestemming (die nu niet openbaar toegankelijk is) zal in dat geval (grotendeels) komen te vervallen. Voorzieningen zijn te vinden in het toekomstige project de Stationstuinen, van de gemeente Barendrecht. Voorwaarden om de Boomgaard te ontwikkelen, zijn opgenomen in de Visie buitengebied.
		Buitenstedelijke woningbouw	2. Het is niet duidelijk welke locaties onder buitenstedelijke woningbouw vallen en welke voorwaarden de gemeente hieraan wil stellen. Het buitengebied van Ridderkerk is zeer beperkt geschikt voor het toevoegen van woningen. Ontwikkelingen in het buitengebied zijn alleen mogelijk als de landschappelijke kwaliteit minimaal gelijk blijft. Het buitengebied van Ridderkerk bestaat voornamelijk uit groene buffer en recreatiegebied. De doelstelling voor deze gebieden is om de bufferfunctie en recreatieve waarden te beschermen. Specifieke voorwaarden voor het buitengebied zijn opgenomen in het provinciaal Omgevingsbeleid. De provincie Zuid-Holland zet in op verdere bescherming van het buitengebied.	In de Visie buitengebied zijn alle locaties opgenomen waar we buitenstedelijk willen bouwen. Het doel is om de ruimtelijke kwaliteit in het gehele betrokken deelgebied minimaal te verbeteren, als sprake is van een woningbouwontwikkeling. Concreet gaat het om het toevoegen van: • woningen in het buitendijkse gebied bij Huys ten Donck (zie voorwaarden Visie buitengebied); • maximaal elf woningen ten westen van de oksel van de Kievitsweg / Donckselaan; • woningbouw in de Boomgaard (zie voorwaarden Visie buitengebied); • maximaal twee woningen ten westen van de Rijksstraatweg 144; • maximaal tien woningen ten westen van de oksel van de Rijksstraatweg / Langeweg; • maximaal tien woningen in de polder Oude Molen; • Tot slot is een locatie wenselijk voor asielzoekersstatushouders bij het voormalige baggerdepot van de Oude Molen.

			Op het voormalige baggerdepot na, zijn de gronden niet in bezit van de gemeente. Om onze groene kraag te versterken, door het toevoegen van natuur, recreatie en/of ruimte voor water, acht de gemeente het nodig om woningbouw toe te staan, als kostendrager voor grondeigenaren. Zonder die woningbouw is het versterken van onze groene kraag niet mogelijk, net als dat de gemeente van mening is dat de ruimtelijke kwaliteit wordt versterkt. Dat sluit aan bij de ambitie van de provincie. Bovendien gaat het veelal om agrarische gronden die economisch gezien niet meer rendabel zijn.
Ruimtelijke koers Zuid-Holland	3.	In de herziening 2025 van het provinciaal Omgevingsbeleid wordt nieuw beleid opgenomen om deze bescherming te regelen. Deze beleidswijzigingen kunnen invloed hebben op de planvorming van de gemeente Ridderkerk.	De gemeente is op de hoogte van de beleidswijziging en zal, zoals genoemd onder 1, een zienswijze indienen als dat beleid er voor zorgt dat we onze omgevingsvisie niet kunnen uitvoeren.
Bolnes Zuid	4.	Op de visiekaart zijn meerdere opgaven opgenomen in het gebied Bolnes Zuid. Het gebied is momenteel met name agrarisch. In de Omgevingsvisie wordt gekozen om in dit gebied waterberging en recreatie te combineren. Het gebied is aangewezen als zoekgebied voor transformatorstations. In het provinciaal Omgevingsbeleid is dit gebied aangewezen als groene buffer. De provincie wil graag in gesprek over de verschillende opgaven die een plek moeten krijgen in dit gebied en hoe dit zich verhoudt tot het provinciaal Omgevingsbeleid.	De polders Slikkerveer-Bolnes (waaronder Bolnes Zuid) zijn ook opgenomen in de Uitvoeringsagenda van de NOVEX Zuidelijke Randstad. Daarvan is het de bedoeling dat deze worden meegenomen in de investeringsstrategie. Het programma NOVEX geeft regie aan het leggen van de ruimtelijke puzzel in samenwerking met provincies, gemeenten en waterschappen. Het zorgt voor samenhang in het ruimtelijke beleid, verbindt de 22 nationale programma's en het versnelt de uitvoering door te sturen op heldere voorwaarden en concrete uitvoeringsafspraken. De gemeente Ridderkerk is al in gesprek met de provincie over Bolnes Zuid en de integrale ontwikkeling er van. Net als dat er gesprekken gaande zijn met Tennet/Stedin en het Waterschap Hollandse Delta (WSHD).

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de omgevingsvisie (en visiekaart) en de omgevingseffectrapportage.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
4. Waterschap Hollandse Delta (WSHD)	27 mei 2025	Algemeen	1. De omgevingsvisie is ambitieus, maar er wordt getwijfeld of de gemeente alles kan realiseren. Er wordt voorgesteld om prioriteiten te stellen.	De gemeente Ridderkerk heeft de ambitie om een duurzame, inclusieve en aantrekkelijke leefomgeving te creëren voor al haar inwoners. Om deze ambitie te realiseren, is het essentieel dat alle initiatieven en plannen die binnen de gemeente worden voorgesteld, goed worden beoordeeld op hun bijdrage aan de kernwaarden en leidende principes van de omgevingsvisie. Een (in ontwikkeling zijnde) afwegingskader wordt ontworpen om initiatieven objectief en gestructureerd te evalueren, zodat ze aansluiten bij de langjarige visie van de gemeente. Het kader helpt om: 1. Kernwaarden te behouden en versterken 2. Leidende principes te volgen 3. Specifieke thema's te adresseren 4. Participatie en samenwerking te stimuleren Door dit kader te gebruiken, zorgt de gemeente ervoor dat alle initiatieven bijdragen aan een gezonde, veilige en leefbare omgeving voor iedereen. Door de inzet van dit afwegingskader wordt ook prioritering aangebracht in de werkvoorraad. We richten ons immers op de initiatieven die passen binnen dit kader.
			2. De verwoording "Ontwikkelingen zijn water- en bodemsturend" is taalkundig niet correct.	De formulering is op de relevante plekken in het document aangepast. In plaats van 'Ontwikkelingen zijn water- en bodemsturend', gaan we uit van 'Ontwikkelingen gaan uit van water- en bodemsturend werken.'
			3. Water en klimaat zijn goed verwerkt, maar er is meer aandacht nodig voor droogte en zoetwaterbeschikbaarheid.	De gemeente is van mening dat er op verschillende plekken in de omgevingsvisie al afdoende aandacht is voor droogte en zoetwaterbeschikbaarheid, passend bij het detailniveau van de omgevingsvisie.
		Waterkwaliteit	4. Er wordt een duidelijke definitie gevraagd voor "waterrobuust".	Er is een verduidelijking opgenomen onder de ambitie 'inzetten op een waterrobuuste en klimaatadaptieve leefomgeving in 2050'. Toegevoegd is dat die bestendig moet zijn voor de gevolgen van klimaatverandering, maar ook maatregelen voor de gevolgen van overstromingen. Op andere delen werd verwezen naar de nationale ambitie of staat de verduidelijking hierachter al vermeld.
			5. Waterkwaliteit moet worden toegevoegd aan paragraaf 5.5.2 over gezondheid en sociaal domein. Er moet een link gelegd worden met de ambitie van WSHD op het gebied van waterkwaliteit voor 2050.	Uw verwijzing betreft een verwijzing naar de PDF, in het DSO betreft uw opmerking paragraaf 6.3. In deze divisie wordt geen link gelegd met waterkwaliteit. De ambities met betrekking tot water en bodem zijn opgenomen in paragraaf 5.6.3 (pdf) / 7.4 (DSO). In paragraaf 7.4.3 is de link aangebracht met de ambitie van WSHD op het gebied van waterkwaliteit voor 2050.
			6. In tabel 5.6 moet worden aangegeven dat watergangen meer waterplanten nodig hebben.	Deze suggestie is verwerkt.
			7. In tabel 5.7 moet worden verduidelijkt wat wordt bedoeld met de bijdrage van watergangen aan de KRW.	Waterplanten zijn als suggestie toegevoegd in paragraaf 7.4.3 (tabel 5.7 van de PDF). Daarnaast stond al in paragraaf 7.4.3 (DSO) opgenomen dat het ook kan gaan om natuurvriendelijke oevers.

		8. De alinea over robuustheid op pagina 42 is vrijblijvend en moet duidelijker ambities bevatten.	De passage ‘Door het zo robuust mogelijk inrichten van het watersysteem kan de waterkwaliteit worden geborgd’ is aangepast in: Door het zo robuust mogelijk inrichten van het watersysteem wordt de waterkwaliteit geborgd. In de omgevingsvisie stond al benoemd dat ook de gemeente de KRW volgt.
		9. Waterkwaliteit moet worden toegevoegd aan tabel 6.2 over ruimte voor water realiseren.	De suggestie is verwerkt onder ‘ruimte voor water’
		10. Het verbeteren van de waterkwaliteit moet meer benadrukt worden in het OER.	Waterkwaliteit staat in de top 5 opgaven voor de huidige situatie in het OER. Het heeft een slechte beoordeling voor de huidige situatie en de referentiesituatie. In de alternatieven verschillen de beoordelingen, maar het haalt niet een hoge potentie om de KRW-doelen te halen. Om daar nadruk op te geven hebben wij het ook genoemd in de samenvatting. Hiermee hebben wij duidelijk aangegeven dat het verbeteren van waterkwaliteit extra aandacht nodig heeft in de verdere uitwerking van de omgevingsvisie en later nog op te stellen (gebieds)programma’s en omgevingsplan.
		11. In tabel 3.2 moet "Aandacht vragen voor" worden vervangen door "Aan de slag gaan met" of "Verbeteren van de kwaliteit". Onder waterkwaliteit ‘oppervlaktewater (voldoen aan KRW)’: Opnemen (voldoen aan onder andere de KRW)	Dit zijn doelen die door de gemeente in eerdere stukken zijn vastgelegd. Wij kunnen de doelen niet aanpassen, omdat het vastgesteld beleid is. In de omgevingsvisie wordt hier meer aandacht aan besteed.
		12. Tabel 5.7, p.47, onder waterkwaliteit: Hier staat: ‘er is landelijk beleid om de kwaliteit van (grond- en oppervlakte) water te verbeteren en het duurzaam gebruik van drinkwater te vergroten (KRW).’ KRW heeft niets met drinkwater te maken en dat suggereert dit. De EU KRW richtlijn is geldend. Opnemen dat er ten behoeve van de waterkwaliteit en de KRW de gemeente samen met het waterschap werkt aan een betere waterkwaliteit van het oppervlaktewater in Ridderkerk.	De suggestie is verwerkt.
		13. Op pagina 122 van de omgevingseffectrapportage moet worden uitgelegd welke rol de gemeente speelt bij het behalen van de KRW-doelen. Bij (her)inrichting van gebieden moet het watersysteem robuust worden ingericht met voldoende ruimte voor waterplanten.	De rol van de gemeente is explicieter benoemd.
	Waterveiligheid	14. Tabel 5.2, p.24, onder duurzaamheid: Er wordt voorgesteld om "gevolgen van overstromingen" toe te voegen aan de maatregelen voor wateroverlast, droogte en hittestress.	‘gevolgen van overstromingen’ is toegevoegd aan de maatregelen voor wateroverlast, droogte en hittestress in paragraaf 6.2.5 (tabel 5.2 van de PDF) onder ‘Openbare ruimte’.
		15. Par. 5.5.2, p.26, Gezondheid en sociaal domein: Hier wordt aangegeven dat ‘klimaatbestendigheid’ daar ook onder valt. Dat is, behoudens het thema ‘hittestress’ niet verder uitgewerkt. Overigens krijgt klimaatbestendigheid bij de kernwaarde ‘groenblauwe oase’ wel veel aandacht en dat juichen we toe.	De zinssnede ‘klimaatbestendigheid’ in is paragraaf 6.3.1 (paragraaf 5.5.2 in e PDF) een verwijzing naar de groenblauwe oase toegevoegd, waar de ambities voor klimaatbestendigheid verder zijn uitgewerkt.
		16. Pagina 64 bij onzekerheden: Klimaatverandering moet worden opgenomen als een onzekerheid. Klimaatbestendigheid moet verder uitgewerkt worden, behalve het thema "hittestress".	De suggestie ‘uitwerking en impact van de klimaatverandering’ is opgenomen als onzekerheid onder paragraaf 10.5.3 (paragraaf 7.5.3 van de PFD).

Watersysteem	17. Par. 4.3, p.16, onder ‘Klimaatverandering’: Hier missen de effecten van droogte en zoetwaterbeschikbaarheid. Enige pijler uit DPRA die mist.	Paragraaf 4.3 (en paragraaf 4.3 van de PDF) is aangepast: ‘Daarnaast moet de openbare ruimte beter worden afgestemd op hittestress’ is gewijzigd naar ‘Daarnaast moet de openbare ruimte beter worden afgestemd op hittestress en droogte. Bovendien staat de zoetwaterbeschikbaarheid onder druk.’
	18. Tabel 5.2, p.24, onder ‘Duurzaamheid’: Er wordt opgemerkt dat duurzaamheid en klimaatadaptatie door elkaar lopen.	In paragraaf 5.5.1 van de PDF is de kop ‘Duurzaamheid’ aangepast naar ‘duurzaamheid en klimaatadaptatie’. Overigens is deze suggestie enkel van toepassing op de PDF van de omgevingsvisie. In verband met de opmaakvereisten in het DSO is de kop hierop niet zichtbaar en wordt direct de gemeentelijke ambitie weergegeven (‘inzetten op een waterrobuuste en klimaatadaptieve leefomgeving in 2050’). De omgevingsvisie zoals in het DSO is opgenomen is leidend.
	19. Tabel 5.3, p.29/30: Er moet rekening worden gehouden met extra watervraag door extra groen.	Hiermee wordt rekening gehouden bij de uitwerking van de omgevingsvisie in de verdere beleidscyclus en bij beheer en onderhoud.
	20. Par. 5.5.3, p.31, ‘Mobiliteit’: Er wordt gevraagd om aandacht voor mobiliteit op het water (varen).	De omgevingsvisie gaat niet in op mobiliteit op het water, met uitzondering van de waterbus. De waterbus staat op de relevante plekken al opgenomen in de omgevingsvisie (bijvoorbeeld in paragraaf 6.4.6 in het DSO en op de visiekaart)
	21. P.34: In de eerste zin mist het woordje ‘te’ (gemeente te zijn).	De taalkundige suggestie is verwerkt.
	22. Tabel 5.7, p.40, onder ‘Waterbestendigheid’: - versteend’ vervangen voor ‘verhard’. - Ruimte voor water: er is niet alleen water in grote gebieden nodig maar vooral ook langs de bestaande watergangen. - Er staat ‘De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van het stedelijk watersysteem en sommige watergangen in de regio’. Dat klopt, maar wat is de visie hierop? Is de gemeente bereid een tandje bij te zetten hierop? Juist de gemeente Ridderkerk maakt zich zorgen over baggeren tot de vaste bodem in het nieuwe strategisch kader baggeren, terwijl dat juist nodig is om het systeem te verbeteren. - De gemeente volgt niet alleen de regels maar heeft ook een zorgplicht voor grondwater in de openbare ruimte.	- De taalkundige suggestie is verwerkt. - In de omgevingsvisie stond al opgenomen dat er bijvoorbeeld wordt uitgegaan van natuurvriendelijke oevers. Ruimte voor water langs de bestaande watergangen wordt niet opgenomen op de visiekaart gezien het schaalniveau. - De uitwerking van deze verantwoordelijkheid vindt plaats via het gemeentelijke Beheerplan Water. - De suggestie is verwerkt.
	23. Tabel 7.1, p.62: Zit het oude GRP in het Programma Stedelijk Water?	Ja, dat klopt. Het Programma Stedelijk Water 2023-2027 is de opvolger van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022.
	24. P.65, onder ‘Afhankelijkheden’: Afhankelijk van financiering vanuit Rijksoverheid noemen.	Bij ‘afhankelijkheden in de politiek-bestuurlijke context’ stond het volgende al opgenomen: de gemeente is voor de uitvoering afhankelijk van middelen die beschikbaar worden gesteld door de regio, de Rijksoverheid en andere samenwerkingspartners.
	25. Polder van Bolnes: Op dit moment werken WSHD en de gemeente op een goede manier samen in het gebiedsprogramma Bolnes/ Slikkeveer om waterberging mee te nemen in de ontwikkeling. Het is daarom jammer dat niet terugkomt in de omgevingsvisie. Het is namelijk een heel goed voorbeeld van water en bodemsturend. In dit kader graag opnemen: - Er wordt voorgesteld om de 10% laagste gebieden te reserveren voor waterberging.	In de visie buitengebied is opgenomen wat we met Bolnes-Zuid beogen. Dit is door vertaald in de omgevingsvisie. Na vaststelling van de omgevingsvisie werkt de gemeente met onder andere het Waterschap aan een gebiedsprogramma voor Bolnes-Zuid, waarin de verschillende opgaven specifiek wordt gemaakt en afgewogen.

- Het gebiedsprogramma Bolnes/Slikkerveer moet worden opgenomen als een goed voorbeeld van water- en bodemsturend beleid.		
OER	26. Er moet worden gecontroleerd op taalfoutjes.	Gecontroleerd en daar waar van toepassing aangepast.
	27. In tabel 3.3 moet bodemdaling worden toegevoegd onder "Bodem".	Bodemdaling is een indicator, zie tabel 4.1. Wij noemen alleen de aspecten.
	28. In tabel 4.1 moet worden verduidelijkt of oppervlaktewaterkwaliteit ook chemisch is.	‘chemisch’ is toegevoegd.
	29. Op pagina 76 moet worden uitgelegd wat het betekent dat het moeilijker zal zijn om te voldoen aan de eisen van het waterschap.	Dit is opgenomen in de toelichting na deze zin: <i>Dit heeft te maken met de grotere hoeveelheid waterberging die gerealiseerd moet worden ter compensatie van het toegenomen verharde oppervlak in onbebouwd gebied, het bouwen langs de oevers en in de beschermingszones van de dijk, en de eventuele gevolgen van de diepe boringen die plaats moeten vinden bij geothermie op de grondwaterkwaliteit.</i>
	30. Op pagina 84 moet de mate van klimaatverandering worden benoemd als een grote onzekerheid.	Onzekerheden zijn genomen in hoofdstuk 8, waaronder op pagina 118 klimaatverandering.
	31. Tabel 7.1, p.84: Waterkwaliteit mist in deze tabel	Tabel 7.1 toont keuzes in de ontwerp vernieuwde omgevingsvisie die voortkomen uit de omgevingseffecten. Alle aspecten uit de ontwerp vernieuwde omgevingsvisie die gelijk blijven aan de referentiesituatie, zijn niet opgenomen in tabel 7.1.
	32. P.120: Benoem de mate van klimaatverandering. Dit is ook een grote onzekerheid.	Zie reactie op punt 30.
Klimaatadaptatie	33. In tabel 8.1 moet "bodemkwaliteit" specifiekier worden gemaakt zodat het monitorbaar is. Onder "droogte" in tabel 8.1 kan chloridegehalte worden aangegeven als specificatie.	Dit is een aanzet tot monitoring. Hierna zal nog een monitoringsplan opgesteld worden door de gemeente.
	34. Er wordt gevraagd wat wordt bedoeld met "uitvoeringsagenda klimaatadaptatie" als vrijwillig programma en wie bepaalt of dit wordt uitgevoerd. Is het mogelijk dat hiermee gestopt wordt?	Onder ‘vrijwillige programma’s’ stond al opgenomen dat gemeenten naast de wettelijk verplicht gestelde programma’s ook zelf kunnen besluiten om een programma op te stellen. De gemeente kijkt doorlopend of er een programma dient te worden opgesteld voor bepaalde thema's of gebieden. De gemeente voorziet op moment van schrijven de opstelling van het vrijwillige, thematische programma ‘uitvoeringsagenda klimaatadaptatie’. Een programma wordt vastgesteld door het college van B&W. Een programma is vergelijkbaar met beleidsstukken die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn opgesteld.
Wegen	35. Er wordt opgemerkt dat het waterschap de wegen in het buitengebied beheert en onderhoudt. Opnemen dat WSHD wegbeheerder is in het buitengebied en in de beginfase betrokken moet worden bij de plannen en ontwikkelingen die effect hebben op onze wegen. Het waterschap wil samenwerken aan het optimaliseren van het fietsnetwerk en verkeersveiligheid.	In de passage is toegevoegd dat de gemeente afstemt met de wegbeheerders van het waterschap bij plannen en ontwikkelingen die aan het beheer raken.

	36. De Rotterdamseweg wordt verschillende keren in verschillende scenario's genoemd. Dit gaat van afwaarderen tot een verdiepte ligging. Het waterschap is wegbeheerder van de Rotterdamseweg. Aangezien dit een groot effect heeft op het gebruik, beheer en onderhoud van die weg, is het van belang dat het waterschap aan de voorkant betrokken wordt bij de keuze van een bepaald scenario.	De Rotterdamseweg is een belangrijke verkeersader die door de gemeente Ridderkerk loopt. Het is een drukke weg en veroorzaakt daarmee ook effecten op geluid en luchtkwaliteit. Voor het onderzoek in het OER hebben wij een bandbreedte onderzocht voor verschillende oplossingsrichtingen. De gemeente is bewust van het feit dat het waterschap beheerder is. In de omgevingsvisie staat opgenomen dat de gemeente afstemt met de wegbeheerders bij plannen en ontwikkelingen die aan het beheer raken.

Conclusie

De zienswijze leidt tot aanpassingen van de omgevingsvisie en de omgevingseffectrapportage. De volgende wijzigingen zijn nodig:

- Omgevingsvisie:
  - Taalkundige wijzigingen (als 'ontwikkelingen zijn water en bodem sturend')
  - In plaats van 'Ontwikkelingen zijn water- en bodemsturend', gaan we uit van 'Ontwikkelingen gaan uit van water- en bodemsturend werken.'
  - Verduidelijking definitie 'waterrobuust': toegevoegd is dat die bestendig moet zijn voor de gevolgen van klimaatverandering, maar ook maatregelen voor de gevolgen van overstromingen. Bij het onderwerp 'Waterveiligheid' is het onderwerp 'gevolgen van overstromingen' toegevoegd.
  - Paragraaf 4.3 (en paragraaf 4.3 van de PDF) is aangepast: 'Daarnaast moet de openbare ruimte beter worden afgestemd op hittestress' is gewijzigd naar 'Daarnaast moet de openbare ruimte beter worden afgestemd op hittestress en droogte. Bovendien staat de zoetwaterbeschikbaarheid onder druk.'
  - 'gevolgen van overstromingen' is toegevoegd aan de maatregelen voor wateroverlast, droogte en hittestress verwerkt in paragraaf 6.2.5 (tabel 5.2 van de PDF). De kop is bovendien aangepast van 'Duurzaamheid' naar 'Duurzaamheid en klimaatadaptatie'.
  - De zinssnede 'klimaatbestendigheid' in is paragraaf 6.3.1 (paragraaf 5.5.2 in e PDF) een verwijzing naar de groenblauwe oase toegevoegd, waar de ambities voor klimaatbestendigheid verder zijn uitgewerkt.
  - Waterplanten zijn als suggestie toegevoegd in paragraaf 7.4.3 (tabel 5.7 van de PDF).
  - Onder paragraaf 7.4.3. (DSO) 'Inzetten op waterbestendigheid' is toegevoegd dat de gemeente ook een zorgplicht voor grondwater in de openbare ruimte heeft.
  - De suggestie 'uitwerking en impact van de klimaatverandering' is opgenomen als onzekerheid onder paragraaf 10.5.3 (paragraaf 7.5.3 van de PFD).
- Omgevingseffectrapportage:
  - In plaats van 'Ontwikkelingen zijn water- en bodemsturend', gaan we uit van 'Ontwikkelingen gaan uit van water- en bodemsturend werken.'
  - Tekstueel is beter onderscheid gemaakt tussen de belangen rond grond- en oppervlaktewater enerzijds en drinkwater anderzijds.
  - De rol van de gemeente bij het behalen van de KRW-doelen is beter uitgelegd.
  - In tabel 4.1 is aangegeven dat de indicator oppervlaktewater, naast fysisch en ecologisch, ook chemisch wordt beoordeeld.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
5. OASEN drinkwater	28-5-2025	Zorgplicht en Drinkwaterwet	1. Oasen benadrukt de wettelijke verplichting om de infrastructuur voor drinkwaterproductie en -distributie in stand te houden. Dit omvat waterwinfuncties, zuiverings- en pompstations, en drinkwaterleidingen.	De visie staat geen wijzigingen voor ten aanzien van deze verplichting. Uw reactie leidt niet tot aanpassingen in de omgevingsvisie en het OER.
		Bescherming van Drinkwaterbronnen	2. Het is essentieel om vervuilende stoffen en micro-organismen uit het grondwater te weren, aangezien dit grondwater dient als bron voor lokale en regionale drinkwatervoorziening. De provincie Zuid-Holland heeft milieubeschermingsgebieden voor grondwater aangewezen om de bodem- en grondwaterkwaliteit te beschermen. Binnen de gemeente Ridderkerk is een drinkwaterwinning van Oasen aanwezig. Het is van belang dat hier rekening mee gehouden wordt.	Met dit belang wordt rekening gehouden in de omgevingsvisie, zie ook paragraaf 7.4.5 (DSO). Het drinkwaterbelang wordt ook op een groot aantal plekken in het OER beschouwd. Uw reactie leidt niet tot aanpassingen in de omgevingsvisie en het OER. Regels over de bescherming van waterwingebieden uit de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening worden overgenomen in het Omgevingsplan Ridderkerk.
		Voorschriften voor Werkzaamheden in Beschermingsgebieden	3. Er zijn specifieke voorschriften voor werkzaamheden in milieubeschermingsgebieden, waaronder het gebruik van schone materialen en het correct afdichten van gaten. Werkzaamheden op terreinen van Oasen of in waterwingebieden vereisen werkvergunningen en naleving van veiligheids-, gezondheids- en milieuregels.	Uw reactie leidt niet tot aanpassingen in de omgevingsvisie en het OER. Regels over de bescherming van waterwingebieden uit de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening worden overgenomen in het Omgevingsplan Ridderkerk. De door u genoemde specifieke voorschriften of vereiste werkvergunningen maken hier onderdeel van uit.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de omgevingsvisie (en visiekaart) en de omgevingseffectrapportage.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
6. Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	28-5-2025	Zoekgebieden voor zonne-energie	1. Rijkswaterstaat is beheerder van Rijksgronden in de gemeente Ridderkerk en ziet erop toe dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen geen belemmeringen opwerpen voor het gebruik en beheer van deze gronden. De visiekaart toont zoekgebieden voor zonne-energie die niet overal overeenkomen met de zoekgebieden vanuit het project Opwek Energie Rijkslocaties. Rijkswaterstaat verzoekt de gemeente om de zoekgebieden voor zonne-energie op Rijksgrond in overeenstemming te brengen met de zoeklocaties vanuit het project Opwek Energie Rijkslocaties (OER).	In de ontwerp omgevingsvisie was knooppunt Ridderkerk-Zuid als potentiële locatie opgenomen voor zonne-energie RES. Die locatie is niet meer actueel en schrappen we van de visiekaart. Een van de zoeklocaties vanuit het project Opwek Energie Rijkslocaties (OER) is de Noordtunnel. Deze voegen we niet toe, aangezien deze ontwikkeling bestuurlijk onwenselijk is. Bovendien is vanuit Rijkswaterstaat geen reactie ingediend op de Visie buitengebied, terwijl juist die visie met de zoekgebieden voor zonne-energie RES is doorvertaald in de omgevingsvisie.

Conclusie

De zienswijze leidt tot aanpassingen van de visiekaart. De volgende wijziging is doorgevoerd:

- Visiekaart: Ridderkerk-Zuid was als potentiële locatie opgenomen voor zonne-energie RES. Die locatie is niet meer actueel en is geschrapt.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
7. Beleidsplatform Natuur, Milieu en Duurzaamheid te Ridderkerk	31-5-2025	Verbinding tussen woonwijken en groengebieden	1. Het platform stelt voor om het groengebied De Donckse Velden fysiek te verbinden met het Reijerpark via een onderdoorgang onder de Rotterdamseweg, inclusief een stobbewal als ecologische verbinding. Dit bevordert een grootschalig aaneengesloten natuur- en wandelgebied, verhoogt de verkeersveiligheid, en biedt ecologische meerwaarde. De toename van fietsende scholieren van scholengemeenschappen zoals Gemini en Guillaume Farel vereist veiligere oversteekmogelijkheden. De onderdoorgang onder de Rotterdamseweg zal de verkeersveiligheid verhogen, een aaneengesloten wandel- en recreatiegebied creëren, en een veilige ecologische verbinding bieden. Met de aanleg van een onderdoorgang onder de Rotterdamseweg worden meerdere doelen gediend: • De verkeersveiligheid voor scholieren en andere weggebruikers neemt significant toe; • Er ontstaat een aaneengesloten wandel- en recreatiegebied, wat bijdraagt aan gezondheid en leefbaarheid; • Er wordt een veilige ecologische verbinding gecreëerd, wat ten goede komt aan de lokale flora en fauna.	Voor de polders Slikkerveer-Bolnes gaan we vooruitlopend op het opstellen van een gebiedsprogramma voor Bolnes Zuid, een toekomstbeeld schetsen. Daarin zal het verminderen van de barrièrewerking van de Rotterdamseweg een plek krijgen. Net zoals dat de barrièrewerking van de Rotterdamseweg vanuit het basisnetwerk fiets Ridderkerk en in het kader van de regionale Metropolitane Fietsroute (MFR) wordt onderzocht.
		Buitendijkse bouwplannen	2. Het platform adviseert om buitendijkse woningbouwplannen te heroverwegen vanwege overstromingsrisico's, moeilijkheden met verzekeringen, en de noodzaak voor onbelemmerde waterafvoer in het licht van klimaatveranderingen. Toevoegen van extra obstakels in de waterafvoer moeten worden vermeden en niet worden toegevoegd.	In de Visie Rivieroevers zijn woningbouwlocaties opgenomen. Initiatiefnemers moeten bij planontwikkeling kunnen aantonen dat een initiatief dat buitendijks ligt, mogelijk is. Hierbij moeten factoren zoals de waterstand, leefbaarheid en de mobiliteit worden meegenomen. Ook moet er rekening worden gehouden met de (on)mogelijkheden die water en bodem ter plaatse bieden. Initiatiefnemers moeten ook onderzoeken of de locatie veilig is om te wonen en/of te werken. We willen woningbouw dan ook mogelijk maken, maar zeggen daarmee niet dat woningbouw ook kan. Dat is aan de initiatiefnemer om aan te tonen. Daarnaast volgen wij ook de Beleidslijn Grote Rivieren van Rijkswaterstaat. Die beleidslijn geeft richtlijnen mee over waar wel of geen ontwikkelingen mogelijk zijn. Alleen voor de buitendijkse ontwikkeling bij Huys ten Donck sluit die nieuwe beleidslijn ontwikkelingen uit. Dat is in tegenspraak met de vorige beleidslijn. Het college van de gemeente Ridderkerk heeft dan ook een zienswijze ingediend. Naar aanleiding daarvan zal Rijkswaterstaat in 2025 een onderzoek starten naar de begrenzing van het deel van het rivierbed waarbinnen er voor bepaalde activiteiten een vergunning nodig is van de minister van IenW. Hierbij wordt beoordeeld of aanpassingen in de begrenzing nodig en wenselijk zijn. Bij dit onderzoek wordt specifiek gekeken naar Kampereiland, de Afgedamde Maas, de Hollandse IJssel en de wateren rond de Zuid-Hollandse eilanden.
		Groene inrichting rond kreken	3. Een derde punt wat het beleidsplatform wil adviseren is om de oude kreken Blaak en Blaakwetering, die als een lint door de gemeente lopen en ook de A16 kruisen, te omringen met een groene inrichting zodat dit een waardevolle verbinding wordt tussen de groene natuurgebieden in het Noorden van Ridderkerk (polder Bolnes, Reijerpark en Donckse velden) met het Zuiden van Ridderkerk (Waalboezem, Waalbos en boomgaard). Mogelijk	Wij onderschrijven dit punt. In de omgevingsvisie is daarom opgenomen welke ambities we hebben voor onder andere het thema natuur en recreatie. De ambitie die is geformuleerd, is als volgt: <i>We willen de bestaande groengebieden behouden en werken aan het verbeteren van het natuurnetwerk. Dat gaan we doen door de</i>

	kan dit zelfs worden voorzien van een recreatieve verbinding (kanoroute) indien er daadwerkelijk naar de aanleg van een directe aansluiting van bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard rechtstreeks op de A16 wordt gerealiseerd.	<i>hoofdgroenstructuur uit te breiden en robuuster te maken door (waar mogelijk) groene verbindingen ('inprikkers') te realiseren tussen de groene kraag en de (hoofd)groenstructuur in de wijken. Als nieuwe ontwikkelingen en initiatieven in of nabij de hoofdgroenstructuur liggen, kijken we naar de kansen om de hoofdgroenstructuur te versterken.</i> De gemeente is dan ook van mening dat dit aansluit bij de wens van het beleidsplatform.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de omgevingsvisie (en visiekaart) en de omgevingseffectrapportage.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
8. Cumela Brancheorgani- satie voor groen, grond en infra	2-6-2025	Erkenning van bestaansrecht	1. Cumela verzoekt om het bestaansrecht van cumelabedrijven in het buitengebied te erkennen en dit expliciet te benoemen in de omgevingsvisie.	De gemeente Ridderkerk erkent het bestaansrecht van ieder bedrijf in het buitengebied. In de op 15 mei 2025 vastgestelde Visie buitengebied is dan ook opgenomen dat bestaande rechten blijven gelden. Daarnaast zijn, daar waar mogelijk, nieuwe ontwikkelmogelijkheden opgenomen. Deze zien overigens met name op het versterken van de groene kraag van de gemeente Ridderkerk.
		Inpassing van omgevingswaarden	2. Er wordt gevraagd om bij de aanleg, verandering of onderhoud van alle ontsluitingswegen rekening te houden met het materieel van cumelabedrijven.	Voor mobiliteit zijn ambities opgenomen in de omgevingsvisie. Een van die ambities is de volgende: <i>Doorstroming: we besteden aandacht aan maatregelen om de doorstroming van het verkeer te verbeteren;</i> De gemeente Ridderkerk is van mening dat dit aansluit bij het gevraagde. Bovendien is een omgevingsvisie strategisch van aard en doet geen uitspraken over de aanleg, verandering of onderhoud van wegen.
		(Buiten)opslagmogelijkheden	3. Cumela verzoekt om bij de bedrijfslocaties van cumelabedrijven voldoende (buiten) opslagmogelijkheden toe te staan en dit expliciet te benoemen in de omgevingsvisie.	Zoals opgenomen in het antwoord onder 1, blijven bestaande rechten gelden.
		Opwekken energie	4. Ook wordt gevraagd om bij de bedrijfslocatie van cumelabedrijven voldoende mogelijkheden te creëren om energie op te wekken en op te slaan en dit expliciet te benoemen in de omgevingsvisie.	Voor de energietransitie zijn ambities opgenomen in de omgevingsvisie. Een van die ambities is de volgende: <i>De gemeente wil waar mogelijk ruimte bieden aan voorzieningen die belangrijk zijn voor de energietransitie, bijvoorbeeld energieopslag (zoals batterijen). Hierbij is aandacht voor de aanbevolen veilige afstanden en de mate waarin het ingepast kan worden in de omgeving. Ook wordt er bij de uitbreiding en inpassing van nieuwe onderdelen van het elektriciteitsnetwerk rekening gehouden met de mogelijke gezondheidsrisico's door magneetvelden.</i> De gemeente Ridderkerk is van mening dat dit aansluit bij het gevraagde.
		Gewijzigde vaststelling	5. Verzocht wordt deze zienswijze gegrond te verklaren en conform de beleidslijn van de Omgevingswet, waarbij de gedachte gericht is op 'Ja, mits .....', de ontwerp omgevingsvisie gemeente Ridderkerk op grond van de genoemde aspecten gewijzigd vast te stellen i.c. de genoemde aspecten in deze visie c.q. het op te stellen omgevingsplan te betrekken. Verzocht wordt om samen met ons als belangrijke sector in het buitengebied te kijken naar reële mogelijkheden om het buitengebied / grondgebied van de gemeente Ridderkerk veiliger, mooier en beter te maken. Verzocht wordt om met inachtneming van onderhavige zienswijze deze belangen en gevolgen te heroverwegen.	Zie de bovenstaande antwoorden. Daarnaast wil de gemeente Ridderkerk graag aangeven dat er geen reacties zijn ingediend op de Visie buitengebied (vastgesteld op 15 mei 2025), namens de brancheorganisatie. Ook is met meerdere grondeigenaren in het buitengebied gesproken, zijn participatieverslagen samengesteld, en zijn reactienota's opgesteld. Uit de inbreng van de lokale ondernemers tijdens deze participatieronden herkennen we uw zienswijze niet.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de omgevingsvisie (en visiekaart) en de omgevingseffectrapportage.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
9. Gemeente Barendrecht	3-6-2025	Mobiliteitsopgave	1. Het is onduidelijk wat de impact van de mobiliteitsopgave is en op welke vlakken Barendrecht en Ridderkerk samen moeten optrekken.	In het OER is onder andere het thema mobiliteit onderzocht (zie tabel 7.5). Uit die tabel en de daarbij behorende beoordeling, blijkt dat de doelen beperkte en hoge potentie hebben. Wij herkennen overigens de uitdagingen die er zijn op het gebied van mobiliteit in het gebied. De ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard en De Stationstuinen gaan beide meer vervoersbewegingen creëren, wat tot verdere doorstromingsproblemen kan gaan leiden. In het Gebiedsperspectief Dutch Fresh Port 2040 is de ambitie vastgelegd om de mobiliteit en bereikbaarheid binnen Dutch Fresh Port en op de toegangs- en uitgangswegen te versterken, vervoersstromen te verduurzamen en overlast te verlagen. Het doel is optimaal, multimodaal en duurzaam bereikbaar te zijn en zo efficiënt mogelijk gebruik maken van de infrastructuur. In het Uitvoeringsprogramma DFP zijn concrete acties opgenomen met als doel om een goede doorstroom van het goederenverkeer, een betere scheiding van personen- en goederenvervoer, meer duurzame vervoersbewegingen, veiliger verkeer en minder congestie te realiseren. Onze omgevingsvisie biedt daarnaast ook ruimte voor een kleinschalige woningbouwontwikkeling in de Boomgaard. Bij verdere uitwerking van de plannen zal de ontsluiting en de effecten op de bereikbaarheid onderdeel zijn van de ruimtelijke onderbouwing. Wij gaan hier bij een verdere uitwerking graag over in gesprek met de gemeente Barendrecht.
		HOV-verbinding	2. Barendrecht is voorstander van een HOV-verbinding naar station Barendrecht en benadrukt daarbij ook het belang van een goede fietsverbinding.	Ook Ridderkerk vindt dat een goede HOV-verbinding én een goede fietsverbinding naar station Barendrecht van belang is. Dit is ook opgenomen in de ambities van het thema mobiliteit. Zie onder andere paragraaf 6.4.4 van de ontwerp omgevingsvisie, onder Stimuleren van wandelen en fietsen.
		Bereikbaarheid Nieuw Reijerwaard	3. Er is onvoldoende duidelijkheid over hoe de logistiek en bereikbaarheid van bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard verbeterd zal worden, bijvoorbeeld door een extra toerit naar de A16 of verbetering van de verkeersafwikkeling rondom de IJsselmondse knoop.	Zie het antwoord onder 1.
		Aansluiting buitengebieden	4. Het is niet duidelijk hoe de buitengebieden, dijken, polders en grienden op IJsselmonde voor natuurwaarden, wateropgave en recreatie op elkaar worden aangesloten.	De gemeente Ridderkerk is aangesloten bij de Landschapstafel voor het eiland IJsselmonde. Aan die tafel bespreken we de regionale opgaven en hoe we (gemeente overstijgende) gebieden met elkaar kunnen verbinden. Daarnaast zijn wij op de hoogte van de actualisatie van de Visie IJsselmonde, waar wij als gemeente een actieve bijdrage aan leveren. Die herijking is daar waar mogelijk al opgenomen in onze Visie buitengebied en daarmee door vertaald in onze omgevingsvisie.
		Snelfietsroute F15	5. De snelfietsroute F15 lijkt niet correct weergegeven op de visiekaart, met name richting de waterbus bij de Schans ontbreken delen.	Het klopt dat de snelfietsroute niet juist is weergegeven. In de vast te stellen visie nemen we de meest actuele route op.

	Wevershoeve en recreatiegebied	6. Het recreatiegebied Wevershoeve en het aangrenzende gebied ontbreken in de nieuwe visie, terwijl dit belangrijk is voor Barendrecht, vooral met de ontwikkeling van De Stationstuinen.	We voegen recreatiegebied Wevershoeve (red. Wevershoekpark), dat grotendeels in Barendrecht ligt, toe aan de groenblauwe kraag in paragraaf 4.2.3 (paragraaf 4.2.2 in de pdf) Ook op de visiekaart voegen we het park toe onder de noemer 'natuur en recreatie'.
	Waalvisie en versterking Waal(oever)	7. De versterking van de Waal(oever), een doel uit de Waalvisie, komt onvoldoende terug in de visiekaart van de omgevingsvisie.	De Waalvisie is een van de beleidsstukken die is doorvertaald in de omgevingsvisie. Onduidelijk is waar in de Waalvisie wordt gesproken over het versterken van de Waaloevers. Daarnaast heeft overleg plaats gevonden met het Waterschap Hollandse Delta (WSHD). Uit die overleggen, en uit de door hen ingediende zienswijze (zie nummer 4), is deze opmerking niet naar voren gekomen.
	Cultuurhistorisch lint	8. Het cultuurhistorische lint aan de zuidzijde van de Waal is langer weergegeven dan in werkelijkheid, wat niet in het belang is van de landschappelijke beleving van de Waal.	Onduidelijk is waar op de visiekaart is aangegeven dat de zuidzijde van de Waal een cultuurhistorische lint is.

Conclusie

De zienswijze leidt tot aanpassingen van de omgevingsvisie en visiekaart. De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd:

Omgevingsvisie:

- In paragraaf 4.2.2 is Wevershoekpark toegevoegd.
- Recreatiegebied Wevershoekpark is als 'natuur en recreatie' opgenomen in paragraaf 4.2.3 onder Groenblauwe oase (paragraaf 4.2.2 van de pdf).

Visiekaart:

- Recreatiegebied Wevershoekpark is als 'natuur en recreatie' opgenomen.
- De snelfietsroute F15 is juist opgenomen.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
10. Geanonimiseerd	4-6-2025	Sportpark Bolnes uitbreiding	1. In de nieuwe concept Omgevingsvisie zijn de contouren van Sportpark Bolnes uitgebreid met de buurpercelen, wat betekent dat de locaties Kievitsweg 151 (bedrijfsbestemming) en Kievitsweg 149 (vroegere bedrijfswoning) zouden komen te vervallen en onderdeel van het sportpark zouden worden. Er zijn plannen voor herontwikkeling van de locatie Kievitsweg 151, die momenteel een verouderde bebouwing uit 1970 heeft. Het plan is om een duurzaam bedrijfsverzamelgebouw met kleinschalige units te realiseren, waar veel vraag naar is vanuit het Ridderkerkse bedrijfsleven. Het wordt niet opportuun en niet gewenst geacht om de contouren van het huidige Sportpark Bolnes te wijzigen door de genoemde adressen bij het sportpark te betrekken, vanwege de bestaande herontwikkelingsplannen voor deze locaties. Er wordt verzocht om bij de vaststelling van de Omgevingsvisie rekening te houden met deze zienswijze en de definitieve versie van de Omgevingsvisie hierop aan te passen.	We passen de visiekaart aan. Inspreker heeft gelijk dat de Kievitsweg 149 en Kievitsweg 151 onterecht bij het plangebied van sportpark Bolnes zijn betrokken.

Conclusie

De zienswijze leidt tot aanpassingen van de visiekaart. De volgende wijziging is doorgevoerd:

- Visiekaart: Het plangebied van sportpark Bolnes is verkleind. Kievitsweg 149 en Kievitsweg 151 (ten oosten van het sportpark) behoren niet tot het sportpark.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
11. Wijkoverleg West, Werkgroep Lucht en Geluid.	5-6-2025	Verkeersveiligheid en overlast	1. Er zijn grote zorgen over de veiligheid van inwoners en bezoekers van scholen, sportparken, winkels en het Lohmanpark. De Populierenlaan zal na aanpassingen drukker worden en beter toegankelijk voor vrachtwagens, wat leidt tot meer verkeersoverlast en gevaarlijkere oversteekplaatsen. Het vrachtverkeer veroorzaakt trillingen en geluidsoverlast.	De nieuwe R-net verbinding is in ontwikkeling. Cluster 1 (van de 5 clusters) is al in uitvoering. Doel is om de reistijd van ons hoogwaardig openbaar vervoer van en naar Rotterdam en Dordrecht te verlagen. Dit kan er mede voor zorgen dat er minder mensen met de auto gaan. De zorgen zijn bekend en in een eerdere fase al onderbouwd tijdens de procedure van de ter inzage legging van de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) van cluster 1 van de R-net verbinding.
		Gezondheid en luchtkwaliteit	2. Er zijn zorgen over de gezondheid in relatie tot slechte luchtkwaliteit en ultrafijnstof, verergerd door het toenemende verkeer en het bouwen in groene gebieden.	Onduidelijk is in welke groene gebieden we op dit moment bouwen. Daarnaast is een programma Geluid en lucht vastgesteld. In dat programma zijn normen opgenomen. Dat moet onder andere zorgen voor minder geluidsoverlast en een betere luchtkwaliteit. Het programma Geluid en lucht is doorvertaald in de omgevingsvisie. De gemeente Ridderkerk neemt de zorgen dan ook serieus.
		Fietsveiligheid	3. Er zijn zorgen over de fietsveiligheid, vooral voor scholieren die naar scholen in Lombardijen en Barendrecht fietsen, en voor forenzen die naar station Barendrecht reizen.	Zie het antwoord onder 1.
		Verstening en verlies van groen	4. Wijk West is volgebouwd en er is een tekort aan groen in de wijk, wat nodig is om hittestress tegen te gaan, wateroverlast te voorkomen en fijnstof op te vangen. Recentelijk is weer een stuk groen met volwassen bomen opgeofferd voor appartementen.	De appartementen waar inspreker naar verwijst, waren bij recht al mogelijk. Dat neemt niet weg dat we bij ontwikkelingen, ook in West, rekening houden met groen. Groen is en blijft belangrijk voor een wijk. Klimaatadaptatie vraagt extra aandacht.
		Bezwaren tegen hoogbouw	5. Er is bezwaar tegen de geplande hoogbouw van meer dan 10 bouwlagen en gebouwen tussen de 7 en 10 woonlagen, omdat dit extra verkeer, overlast en verstening veroorzaakt.	De Visie op bouwhoogte is op 19 mei 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. Die visie is doorvertaald naar de omgevingsvisie. Dat betekent dat we bij toekomstige ontwikkelingen toetsen aan dat beleid. Dat betekent niet dat men automatisch ook zo hoog mag bouwen, omdat er randvoorwaarden zijn verbonden aan het bouwen in de hoogte.
		Behoud van groen	6. Er wordt opgeroepen tot terughoudendheid met bouwen in Wijk West om verdere verstening en verlies van groen te voorkomen.	De bouw van de nieuwe Driemaster, het nieuwe appartementengebouw (ook voor zorg), de uitbreiding van de Aldi en het nieuwe recreatiecentrum voor de Fakkel zijn op dit moment de geplande ontwikkeling in de wijk West. Andere ontwikkelingen zijn vooralsnog niet voorzien. Bij die ontwikkelingen is er ook aandacht voor groen en klimaatadaptatie.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de omgevingsvisie (en visiekaart) en de omgevingseffectrapportage.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
12. Geanonimiseerd	5-6-2025	NNN-status van de Donckse Velden	1. De Donckse Velden hebben de status van Natuurnetwerk Nederland (NNN), wat betekent dat het gebied beschermd is onder provinciaal beleid. Dit gebied valt onder Beschermingscategorie 2 volgens het Omgevingsbeleid van de provincie Zuid-Holland. Het provinciaal beleid vereist een afwegingskader bij afwijking van de beschermde status van het gebied. Dit afwegingskader is te vinden in de Beleidskeuzes van de provincie. Er is bezorgdheid dat de beoogde woningbouw in het Donckse Hofje de natuurstatus van het gebied miskent. Het gebied is niet alleen gelegen in de nabijheid van een NNN-gebied, maar is zelf ook beschermd. In de ontwerp Omgevingsvisie wordt geen rekening gehouden met het afwegingskader dat het provinciaal beleid voorschrijft. Dit kan leiden tot een wiebelig fundament voor een nieuw omgevingsplan. Het is essentieel dat de gemeentelijke visie niet afwijkt van het provinciale beleid. Een afwijking zou een onstabiele basis vormen voor het nieuwe omgevingsplan.	De Donckse Velden hebben niet de status van een NNN-gebied. Dat geldt alleen voor het naastgelegen Donckse Bos en het buitendijkse gebied van Huys ten Donck. Uiteraard zijn wij ons bewust van het provinciale beleid, waaronder de beschermingscategorieën. Woningbouw is alleen mogelijk onder randvoorwaarden (zoals opgenomen in de Visie buitengebied) en alleen op de enige plek in de Donckse Velden waar nog een agrarisch bestemming vigeert. Woningbouw is alleen mogelijk als we daarmee het aangrenzende recreatieve gebied kunnen versterken. Dat kan door het toevoegen van natuur, recreatie en/of ruimte voor water. Daarnaast zijn maximaal 11 woningen mogelijk (als financiële drager) en moet de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse verbeteren, zoals het provinciale beleid wenst.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de omgevingsvisie (en visiekaart) en de omgevingseffectrapportage.

Indiener	Datum	Thema	Reactie	Beantwoording
13. AS/Kwekerij RIBO	5-6-2025	Huidige Beperkingen	1. Het huidige bestemmingsplan belemmert de bedrijfsvoering van Kwekerij RIBO V.O.F. aan de Benedenrijweg 461a, omdat noodzakelijke aanpassingen en onderhoud niet meer mogelijk zijn. Dit leidt tot hinder en schade voor het bedrijf, aangezien het bedrijf al sinds 1958 actief is en de huidige situatie onhoudbaar is. Het bedrijf heeft behoefte aan een passende bestemming om zich aan te passen aan moderne eisen en innovaties, en om toekomstbestendig te kunnen functioneren. Dit is essentieel voor het voortbestaan en de continuïteit van het bedrijf. Het gaat over de bedrijfsbebouwing die het eigendom is van inspreker en niet van de verpachter! Dit schetst toch wel enigszins de verbazing dat zo gemakkelijk met eigendomsrechten wordt omgesprongen.	De gronden waar indiener op doelt, zijn gepacht. In 2012 is bovendien een bestemmingsplan vastgesteld door de raad. Dat bestemmingsplan maakt deel uit van ons omgevingsplan. De bestemmingsregels en de verbeelding gaan vergezeld van een toelichting, waarin is toegelicht welke ruimtelijke keuzes zijn gemaakt voor de toekomst. Het betreffende perceel maakt namelijk deel uit van het landgoed Huys ten Donck. Uit paragrafen 5.2 en 7.3 (Natuur - Cultuurhistorische en Landschappelijke waarde-2) van de plantoelichting blijkt bovendien waarom de keuze is gemaakt om de agrarische bestemming weg te bestemmen. Dat betekent dat de raad destijds welbewust de keuze heeft gemaakt om ontwikkelingen mogelijk te maken. Die ontwikkelingen kunnen ook plaats vinden op het terrein waar inspreker op dit moment nog agrarische activiteiten uitoefent. Dat betekent dat ze inderdaad zijn ‘weg bestemd’, maar dat nog steeds sprake is van het overgangsrecht (artikel 32 van de planregels). Het huidige gebruik mag in dat geval worden voortgezet. Over het weg bestemmen is al ambtelijk contact geweest met indiener. Op 15 mei 2025 is bovendien de Visie buitengebied vastgesteld. Ook in deze visie maakt het betreffende perceel deel uit van een ‘recreatief’ gebied waarover gesprekken zijn gevoerd met de eigenaresse van Huys ten Donck. Ook in die visie maakt het perceel deel uit van een gebied waar recreatief gebruik plaats vindt. Dat is een vervolg op het geldende omgevingsplan.
		Ruimte-voor-ruimte regeling	2. Bovendien is het ook niet geheel juist omdat der plaatse sprake is van een bestaande / vergunde bedrijfswoning (= 1 woning) + sanering van ruim 4.500 m ² (= 4/5 woning oftewel maximale inhoud van 600 m ³) = 2 woningen totaal. Het gaat er hierom dat bij de gemeente helder moet zijn, dat de kassen en bedrijfsbebouwing op het perceel Benedenrijweg 461 (a) eigendom zijn van inspreker (en niet van de pachter) en enkel zij aanspraak kunnen maken op ruimte-voor-ruimte indien de bedrijfsvoering op termijn wordt beëindigd. Er wordt gevraagd: Kan het college bevestigen dat indien cliënten besluiten te stoppen met hun agrarisch bedrijf, zij voor hun oudedagsvoorziening gebruik kunnen maken van de beschreven ruimte-voor-ruimte regeling? Dit is een belangrijke vraag voor de toekomstige planning van het bedrijf.	De gemeente is zich bewust dat de eigenaar van de gronden en de eigenaar van de gebouwen niet hetzelfde zijn. Alleen de eigenaren van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen, kassen, of andere gebouwen in het landelijk gebied kunnen de sloop van deze gebouwen aanvragen. In ruil voor de sloop kan, als aan de voorwaarden van ruimte voor ruimte is voldaan, op een andere locatie een nieuwe woning worden gebouwd.
		Belangen gebruikers	3. De voorliggende omgevingsvisie is mede opgesteld voor de ‘gebruikers’. Dan kan het best zijn dat overleg heeft plaatsgevonden met grondeigenaren, toch dienen ook de belangen van de gebruikers (voortzetting agrarische bedrijf) te worden erkend.	De gebruikers zijn zeker van belang voor de gemeente. In het kader van de omgevingsvisie (en ook de Visie buitengebied) is daarom meerdere malen geparticipeerd. Indiener heeft voor het indienen van deze zienswijze geen gebruik gemaakt van de participatiemogelijkheden.
		Verzoek om nauwe betrokkenheid	4. Er wordt verzocht om nauw betrokken te blijven bij ontwikkelingen die het bedrijfsperceel beïnvloeden. Dit zal helpen om eventuele problemen tijdig te identificeren en aan te pakken.	De grondeigenaar is verantwoordelijk voor planontwikkeling, waarbij participatie een van de onderdelen is. U als pachter en eigenaar van de gebouwen bent een (belangrijke) participant.
		Verzoek om Mondelinge Toelichting	5. Er wordt verzocht om een fysiek overleg om de situatie mondeling toe te lichten en meer duidelijkheid te krijgen over de mogelijkheden voor het	Een overleg is voor de gemeente niet nodig. De agrarische bestemming is in het verleden weloverwogen weg bestemd en de Visie buitengebied is doorvertaald. Een overleg verandert niets aan onze visie.

bedrijf. Dit zal bijdragen aan een beter begrip van de huidige situatie en toekomstige mogelijkheden.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de omgevingsvisie (en visiekaart) en de omgevingseffectrapportage.

3. Wijzigingen omgevingsvisie

Aanpassingen naar aanleiding van zienswijzen

1. In paragraaf 4.2.3 (paragraaf 4.2.2 in de pdf) is Wevershoekpark toegevoegd.
2. In paragraaf 7.4.5 Verbeteren van de bodemkwaliteit (subparagraaf 5.6.3 Water, Bodem en Klimaat, tabel 5.7 onder het thema Bodem in de PDF) is na het vierde aandachtsstreepje een nieuw streepje toegevoegd, zodat het totaal op zes aandachtsstreepjes komt:
3. *We nemen in het omgevingsplan een vergunningplicht op voor de toepassing van AVI-bodemassen, immobilisaten, grondstabilisatie, metaalslakken en thermisch gereinigde grond. Op deze manier krijgen we meer sturingsmogelijkheden bij het toepassen van deze (bouw)stoffen, vanwege de risico's voor milieu, gezondheid en de bescherming van de drinkwaterkwaliteit.*
4. Taalkundige wijzigingen (als 'ontwikkelingen zijn water en bodem sturend')
5. Verduidelijking definitie 'waterrobuust': toegevoegd is dat die bestendig moet zijn voor de gevolgen van klimaatverandering, maar ook maatregelen voor de gevolgen van overstromingen. Bij het onderwerp 'Waterveiligheid' is het onderwerp 'gevolgen van overstromingen' toegevoegd.
6. Paragraaf 4.3 (DSOen paragraaf 4.3 van de PDF) is aangepast: 'Daarnaast moet de openbare ruimte beter worden afgestemd op hittestress' is gewijzigd naar 'Daarnaast moet de openbare ruimte beter worden afgestemd op hittestress en droogte. Bovendien staat de zoetwaterbeschikbaarheid onder druk.'
7. 'gevolgen van overstromingen' is toegevoegd aan de maatregelen voor wateroverlast, droogte en hittestress verwerkt in paragraaf 6.2.5 (tabel 5.2 van de PDF). De kop is bovendien aangepast van 'Duurzaamheid' naar 'Duurzaamheid en klimaatadaptatie'.
8. De zinssnede 'klimaatbestendigheid' in is paragraaf 6.3.1 (paragraaf 5.5.2 in e PDF) een verwijzing naar de groenblauwe oase toegevoegd, waar de ambities voor klimaatbestendigheid verder zijn uitgewerkt.
9. Waterplanten zijn als suggestie toegevoegd in paragraaf 7.4.3 (tabel 5.7 van de PDF).
10. Onder paragraaf 7.4.3. (DSO) 'Inzetten op waterbestendigheid' is toegevoegd dat de gemeente ook een zorgplicht voor grondwater in de openbare ruimte heeft.
11. De suggestie 'uitwerking en impact van de klimaatverandering' is opgenomen als onzekerheid onder paragraaf 10.5.3 (paragraaf 7.5.3 van de PFD).

Ambtshalve wijzigingen

1. De leesbaarheid van de kaarten is aangepast.

12. Wijzigingen visiekaart

Aanpassingen naar aanleiding van zienswijzen

1. Ridderkerk-Zuid was als potentiële locatie opgenomen voor zonne-energie RES. Die locatie is niet meer actueel en is geschrapt.
2. Recreatiegebied Wevershoekpark is als ‘natuur en recreatie’ opgenomen in paragraaf 4.2.3 onder Groenblauwe oase (paragraaf 4.2.2 van de pdf).
3. De snelfietsroute F15 is juist opgenomen.
4. Het plangebied van sportpark Bolnes is verkleind. Kievitsweg 149 en Kievitsweg 151 (ten oosten van het sportpark) behoren niet tot het sportpark.

Ambtshalve wijzigingen

1. In de Verklaring (legenda) zijn de kleuren van ‘Natuurgebied’ en ‘Natuur en recreatie’ omgewisseld conform de feitelijke situatie.
2. In de visiekaart staat bij Donkersloot Bedrijventerrein aangegeven ‘tot de waterkant’. Aan de oostzijde is een strook ‘natuur en recreatie’ toegevoegd, aangezien dit recreatiegebied is (o.a. de pumptrackbaan).
3. Het gebied ingeklemd tussen de Randweg en de Donckse Bos is gewijzigd naar het feitelijke gebruik: ‘natuur en recreatie’.
4. Het gebied ten westen van het Donckse Bos is gewijzigd naar het feitelijke gebruik: ‘natuur en recreatie’.
5. Het plangebied van het sportpark van RVVH en recreatiecentrum De Fakkelt passen we aan. Het Gemini, de Loods en de Gooth vallen buiten het sportpark. De Fakkelt valt in zijn geheel binnen het plangebied.

13.Wijzigingen OER

Aanpassingen naar aanleiding van zienswijzen

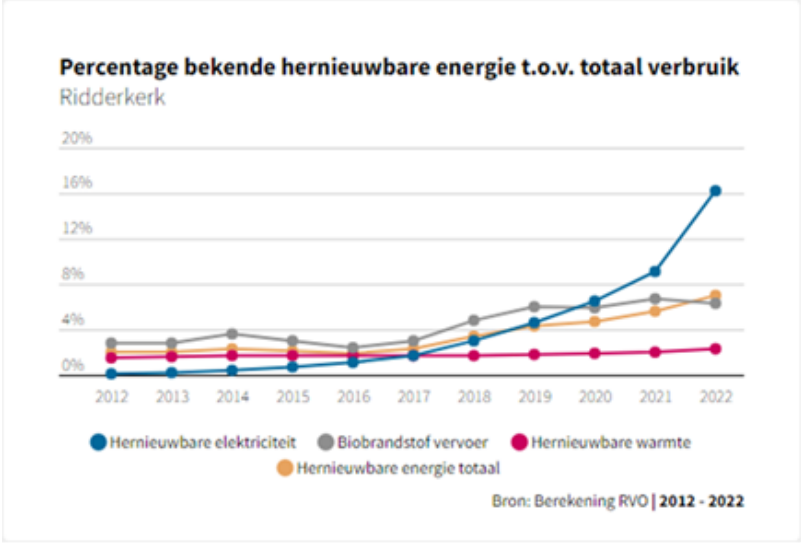
- 1. Taalkundige wijzigingen (als ‘ontwikkelingen zijn water en bodem sturend’)
- 2. Tekstueel is beter onderscheid gemaakt tussen de belangen rond grond- en oppervlaktewater enerzijds en drinkwater anderzijds.
- 3. De rol van de gemeente bij het behalen van de KRW-doelen is beter uitgelegd.
- 4. In tabel 4.1 is aangegeven dat de indicator oppervlaktewater, naast fysisch en ecologisch, ook chemisch wordt beoordeeld.

Ambtshalve wijzigingen

- 1. De leesbaarheid van de kaarten is aangepast.
- 2. In paragraaf 10.2.1 is afbeelding 10.7 geactualiseerd. In plaats van 2018, is het jaar 2022 aangehouden. In 2022 is het beeld hetzelfde als in 2018. Ridderkerk heeft een lager percentage dan de provincie en veel lager dan Nederland:

Gemeente	Percentage bekende hernieuwbare energie totaal in 2022
Ridderkerk	7,0 %
Albrandswaard	9,8 %
Barendrecht	8,0 %
Krimpenerwaard	9,9 %
Nissewaard	6,6 %
provincie Zuid-Holland	8,0 %
Nederland	14,5 %

- 3. Aangezien sprake is van een groei in het percentage is een nieuwe grafiek toegevoegd:

- 4. Huishoudelijk afval onder paragraaf 10.3 is aangepast. In plaats van Huishoudelijk afval, is de titel gewijzigd naar Scheiding met de bijbehorende aangepaste tekst:
De gemeente Ridderkerk laat analyses uitvoeren over de scheiding van afval door afvalbeheer BAR. Het CBS neemt nascheiding niet mee in de berekeningen, waardoor de resultaten inclusief nascheiding verschillend zijn. Als aanvulling op de CBS-data zijn de resultaten van de nascheiding voor 2024 hier beschreven. In 2024 is er per inwoner 197 kg restafval aangeboden. De hoeveelheid fijn restafval per inwoner na nascheiding is 98 kg in 2024. Na scheiding is de hoeveelheid restafval ver boven de beoogde 30 kg per persoon per jaar, dat in 2030 gehaald moet worden. De hoeveelheid restafval per inwoner dient de komende jaren met ongeveer 70 procent af te nemen, wat een forse afname inhoudt.
- 5. Op bladzijde 107 van de staat van Ridderkerk (bijlage I bij het omgevingseffectrapport) is benoemd dat de wijk Rijsoord in jaren 60 en 70 is gebouwd. Dit is aangepast:
Rijsoord, ontstaan in de 14e eeuw, bestaat vooral uit koopwoningen en heeft een hechte gemeenschap met rijk verenigingsleven.